

РЕГИСТРАЦИЯ ПО ЗДДС НА ЧУЖДЕСТРАННО ЮРИДИЧЕСКО ЛИЦЕ

1. Общи положения

Чуждестранно юридическо лице подлежи на задължителна регистрация в регистъра БУЛСТАТ, съобразно чл. 3, ал. 1, т. 5 от закона за регистър БУЛСТАТ когато:

- 1.1. осъществява стопанска дейност на територията на Република България, включително и чрез място на стопанска дейност¹ или определена база² или обект;
- 1.2. когато ефективното управление³ е на територията на Република България;
- 1.3. притежава недвижимо имущество на територията на Република България;

Не подлежат на регистрация в регистъра БУЛСТАТ само чуждестранните лица, от държава - членка на Европейския съюз, или от друга държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, осъществяващи стопанска дейност в страната единствено при условията на свободно предоставяне на услуги. Това означава, че в случай, че чуждестранните юридически лица, установени в държава членка отговарят на изискването на чл. 3, ал. 1, т. 5 от ЗРБ те подлежат на вписване в регистъра, освен ако не предоставят само услуги. Чуждестранните юридически лица, които не са установени на територията на страната, чрез място на стопанска дейност, ефективно управление и/или притежаване на недвижими имоти не подлежат на вписване в регистъра БУЛСТАТ.

Агенцията по вписванията издава уникален идентификационен код за лицата по чл. 3 от ЗРБ. Срокът за регистрация е 7 дневен от възникване на задължението за вписване. Съобразно чл. 32 от ЗРБ Агенцията по вписванията осигурява автоматизирано подаване на информация за

¹ легална дефиниция на това понятие е дадена в §1, т. 5 от ДОПК, като „място на стопанска дейност „е:

„а) определено място (собствено, наето или ползвано на друго основание), посредством което чуждестранно лице извършва цялостно или частично стопанска дейност в страната, като например: място на управление; клон; търговско представителство, регистрирано в страната; офис; кантора; ателие; завод; работилница (фабрика); магазин; склад за търговия; сервиз; монтажен обект; строителна площадка; мина; кариера; сонда; петролен или газов кладенец; извор или друг обект на извличане на природни ресурси;

б) извършването на дейност в страната от лица, упълномощени да сключват договори от името на чуждестранни лица, с изключение на дейността на представителите с независим статут по [глава шеста от Търговския закон](#);

в) трайно извършване на търговски сделки с място на изпълнение в страната, дори когато чуждестранното лице няма постоянен представител или определено място“.

² легална дефиниция на това понятие е дадена в §1, т. 7 от ДОПК, като „определена база“ е:

“ а) определено място, чрез което чуждестранно физическо лице извършва цялостно или частично независими лични услуги или упражнява свободна професия в страната, като например архитектурно ателие, зъболекарски кабинет, адвокатска или друга кантора на консултант, офис на независим одитор или счетоводител;

б) трайно извършване на независими лични услуги или упражняване на свободна професия в страната, дори когато чуждестранно физическо лице не разполага с определено място. Прави впечатление, че е налице смислова неточност в чл.3, ал.1, т. 5 от ЗРБ по отношение на понятието „определена база“. Считам, че последната се отнася само да физически лица и практически се съдържа в легалната дефиниция на „място на стопанска дейност“ по смисъла на §1, т. 5 от ДОПК.

³ в закона не се съдържа легална дефиниция на това понятие. Мястото на ефективно управление е мястото, където стопанската дейност е регистрирана, в което се провеждат срещите на ръководството и се взимат основни решения относно общото управление на дейността. Наличието на пощенски адрес не представлява място на ефективно управление.

вписване в регистър БУЛСТАТ на данни към информационната система на Националната агенция за приходите. За чуждестранните юридически лица подлежащи на задължителна регистрация в регистъра БУЛСТАТ не възниква задължение за вписване в Националната агенция по приходите.

2. Регистрация по ДДС

2.1. Регистрация по ДДС, чрез акредитиран представител-задължително представителство и представителство по избор.

Общият принцип е, че чуждестранните юридически лица, които имат постоянен обект на територията на Република България, от които извършват икономическа дейност или които не са установени на територията на страната, но извършват доставки с място на изпълнение на територията на страната задължително се регистрират по ДДС, чрез акредитиран представител⁴.

Няма задължение за регистрация по ДДС на чуждестранни юридически лица, чрез акредитиран представител при условие, че дружеството е установено в друга държава членка или в трета страна, с която страната ни има правни инструменти за взаимопомощ. Следователно чуждестранните юридически лица, регистрирани в държава членка на ЕС имат задължение, съответно право да се регистрират по ДДС самостоятелно или по избор, ползвайки услугите на акредитиран представител. За тях съществува правна възможност за регистрация по ДДС, чрез акредитиран представител, но е и такова задължение.

Акредитираният представител на чуждестранно юридическо лице задължително е дееспособно физическо лице с постоянен адрес или постоянно пребиваващо в страната или местно юридическо лице, което не е в процедура по ликвидация или не е обявено в несъстоятелност и няма изискуеми и неизплатени данъчни задължения и задължения за осигурителни вноски, събирани от Националната агенция за приходите. Смесът на фигурата акредитиран представител се изразява в това, че той представлява чуждестранното юридическо лице във всички данъчни правоотношения, включително отговаря солидарно и неограничено за задълженията му по ДДС. Акредитираният представител не отговаря за задълженията на чуждестранното юридическо лице по ЗКПО, ЗДДФЛ, ЗМДТ, Закона за акцизите и закона за митниците. Неговата отговорност се разпростира само и единствено до задълженията на чуждестранното юридическо лице по ДДС. Акредитираният представител отговаря за размера на целия данъчен дълг по ДДС, заедно с чуждестранното юридическо лице. Това означава, че при ревизионно производство органът по приходите може да наложи предварителни обезпечителни мерки и на акредитирания представител, както и да му издаде ревизионен акт за задълженията на чуждестранното юридическо лице по ДДС. В случая е налице отговорност на трето лице за чуждо данъчно задължение.

Считам, че ако в рамките на ревизионното производство, ревизионния акт се издаде само на чуждестранното юридическо лице, но не и на акредитирания представител, то няма да е лице отговорност за чужди данъчни задължения по ДДС. Данъчни задължения по ДДС се установяват само с ревизионен акт. Единствено за задължението по месечната данъчната декларация по ДДС не е необходимо издаване на ревизионен акт. Това е така, защото декларация, подадена от задължено лице с изчислени от него задължения за ДДС подлежи на принудително изпълнение по силата на чл. 209, ал. 2, т. 2 от ДОПК.

⁴ чл. 133, ал. 1 и ал. 2 от ЗДДС.

Акредитираният представител отговаря от момента на приемане на задълженията по чл. 135 от ЗДДС, т.е. от момента на регистрацията по ДДС на чуждестранното юридическо лице до 5 години, след като е престанал да изпълнява задълженията си. В случай, че чуждестранното юридическо лице определи друг акредитиран представител, отговорността на първия ще е до датата на вписване на новия представител.

2.2. Регистрация по ДДС на чуждестранно юридическо лице, което има постоянен обект на територията на страната.

Чуждестранно юридическо лице, което има постоянен обект на територията на Република България подлежи на задължителна регистрация по ДДС, когато облагаемия оборот за период не по-дълъг от последните 12 последователни месеца преди текущия месец превиши 50 000 лева⁵. В облагаемия оборот се включват сумата от данъчните основи на извършените от чуждестранното юридическо лице:

1. облагаеми доставки, включително облагаемите с нулева ставка;
2. доставки на финансови услуги по [чл. 46](#) от ЗДДС;

3. доставки на застрахователни услуги по [чл. 47](#) от ЗДДС. В облагаемия оборот не участват доставките по които данъкът е изискуем от получателя по смисъла на чл. 82, ал. 2 и ал. 3 от ЗДДС⁶, доставките на дълготрайни материални или нематериални активи, използвани в дейността на лицето, както и доставките на финансови и застрахователни услуги, които не са свързани с основната дейност.

Следва да се отбележи, че чуждестранно юридическо лице, което е регистрирано по ДДС на основание задължителна регистрация по смисъла на чл. 96 от ЗДДС или на основание доброволна регистрация по чл. 100 от същия закон се счита за регистрирано и за доставки на услуги, данъкът за които е изискуем от получателя по чл. 97а от закона.

Чуждестранно юридическо лице, за което не са налице основания за задължителна регистрация по чл. 96 от ЗДДС, може да се регистрира по избор на основание чл. 100 от закона.

2.3. Регистрация по ДДС на чуждестранно юридическо лице, което не е установено на територията на страната, но извършва облагаеми доставки с място на изпълнение на територията на страната.

Чуждестранно юридическо лице, което не е установено на територията на Република България, може да се регистрира по ДДС на основание на избор по реда на чл. 100 от закона. Когато чуждестранното юридическо лице се установи на територията на страната и извършва облагаеми доставки по чл. 12 от ЗДДС, то подлежи на задължителна регистрация по реда и условията на чл. 96 от закона. Липсва задължение за регистрация по ДДС на основание чл. 96 от закона за чуждестранно юридическо лице, което не е установено на територията на страната. Не се смята за установено на територията на страната чуждестранно лице, което има обект на територията на страната, който не взема участие в извършването на доставката. В този случай, чуждестранното юридическо лице може да се регистрира на основание на избор.

⁵ чл. 96 от ЗДДС

⁶ т.нар. „обърнато данъчно задължение“. В този случай ДДС се самоначислява от получателя на стоката или услугата

2.4. Регистрация по чл. 97а от ЗДДС за доставка на услуги, данъкът за които е изискуем от получателя

Чуждестранно юридическо лице подлежи на задължителна регистрация по чл. 97 а от ЗДДС за доставки на услуги, данъкът за които е изискуем от получателя, само, ако е установено на територията на страната⁷, т.е има постоянен обект. В противен случай, то не подлежи на регистрация по чл. 97 а от закона. Не подлежи на регистрация по чл. 97а от ЗДДС и чуждестранно юридическо лице регистрирано по чл. 96 или чл. 100 от закона.

2.5. Специална регистрация по ДДС на чуждестранни юридически лица, установени в държава членка

Подлежи на регистрация по ДДС чуждестранно юридическо лице, установено в държава членка, което извършва дистанционни продажби⁸ по смисъла на чл. 14 от ЗДДС. Заявлението за регистрация се подава не по-късно от 7 дни от датата на възникване на данъчното събитие за доставката, с която общата стойност на дистанционните продажби през текущата година надхвърля 70 000 лева.

Подлежи на регистрация по ДДС и чуждестранно юридическо лице, установено в държава членка, което извършва вътреобщностно придобиване на стоки⁹, надвишаващи за текущата

⁷ §1, т. 11 от ЗДДС във връзка с чл. 97 а от същия закон.

⁸ „Дистанционната продажба е доставка (прехвърлянето на собственост или ограничени вещни права) на стока, която се изпраща или транспортира от територията на държава членка до територията на друга държава членка. В чл. 14 от ЗДДС са посочени условията за прилагане на режима на дистанционна продажба. За да е налице дистанционна продажба:

1. стоките, обект на доставката, се изпращат или транспортират от или за сметка на доставчика, от територията на една държава членка до територията на друга, в която транспортът приключва;
2. доставчикът на стоките е регистриран за целите на ДДС в държава членка, различна от тази, в която транспортът приключва;
3. получател по доставката е лице, което не е задължено да начисли ДДС при вътреобщностно придобиване на стоката в държавата членка (данъчно незадължено физическо или юридическо лице), където транспортът приключва;
4. стоките, предмет на доставката:
 - не са нови превозни средства

или

- не се монтират и/или инсталират от или за сметка на доставчика, или

- не са предмет на специален ред за облагане на маржа на цената за стоки втора употреба, произведения на изкуството, предмети за колекции и антикварни предмети“ - стр. 98 от книгата „Данък върху добавената стойност и акциз при вътреобщностната търговия в Европейския съюз“ /автор Любомир Владикин, трето преработено издание, 2014 г./

⁹ „Съгласно чл. 13, ал. 1–3 от ЗДДС вътреобщностното придобиване (ВОП) на стоки е:

1. придобиването на право на собственост или ограничени вещни права върху стока по чл. 6, ал. 1 от ЗДДС, както и фактическото получаване на стоката, в случаите на чл. 6, ал. 2, т. 2, т. 3 и т. 4 от ЗДДС.

2. вътреобщностният трансфер на стоки - получаването на стоки на територията на страната от данъчно задължено лице, които ще се използват за целите на неговата икономическа дейност, когато стоките са изпратени или транспортирани от или за негова сметка от територията на друга държава членка, в която лицето е регистрирано за целите на ДДС.

3. придобиването на ново превозно средство, което се изпраща или транспортира до територията на страната от територията на друга държава членка, независимо дали доставчикът е данъчно задължено лице за целите на ДДС в друга държава членка“ - стр. 43, абзац 3 от книгата „Данък върху добавената стойност и акциз при вътреобщностната търговия в Европейския съюз“ /автор Любомир Владикин, трето преработено издание, 2014 г./

календарна година сума от 20 000 лева. Тази регистрация се извършва само, когато лицето не е регистрирано по ДДС по [чл. 96](#), [97](#), [98](#), [чл. 100, ал. 1 и 3](#) и [чл. 102](#) от ЗДДС.

Подлежи на регистрация по ДДС и чуждестранно юридическо лице, установено в държава членка, което не е установено на територията на страната и извършва облагаеми доставки на стоки, които се монтират или инсталират на територията на страната от или за негова сметка. Регистрацията се извършва само и единствено, когато получателят по доставката не е регистрирано ЗДДС лице. В случай, че получателят по доставката е регистрирано по ДДС лице, а доставчикът е установен в друга държава членка не се изисква регистрация по [чл. 97](#) от закона. В този случай ДДС се дължи при условията на обрнато данъчно задължение от получателя на стоките¹⁰.

29.10.2014

Автор:

адвокат Любомир Владикин

¹⁰ [чл. 82, ал. 2, т. 2](#) от ЗДДС